

Erasmus+

NEW-D EL KİTABI

hazırlayan
Jugend am Werk Steiermark, AT
NEW-D Proje Ortaklığının
desteği ve katkısı ile

Proje İsmi: Okul Terklerini Azaltmak Amacıyla
Dezavantajlı Gençlerin Temel Mesleki Eğitime Yöne-
lik Yeni Eğitici Modeller

Proje Numarası: 2014-1-AT-KA202-000975

NEW-D

**Bu proje Avrupa Komisyonu'ndan alınan
destekle finanse edilmiştir.**

**Bu yayın [bildiri] sadece yazarın görüşlerini
yansıtmaktadır ve burada yer alan herhangi bir
bilginin kullanılması ile ilgili olarak Komisyon
sorumlu tutulamaz.**

Erasmus+

NEW-D EL KİTABI

Hazırlayan
Jugend am Werk Steiermark, AT
NEW-D Proje Ortaklığının
desteği ve katkısı ile

Aralık 2015

PROJE
Okul Terklerini Azaltmak amacıyla Dezavantajlı
Gençlerin Temel Mesleki Eğitimine
Yönelik Yeni Eğitici Modeller

PROJENİN KISA ADI
NEW-D

PROJE NUMARASI
2014-1-AT-KA202-000975

NEW-D El Kitabı, Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen NEW-D Erasmus+ projesinin ikinci 'fikri çıktısı'dır. NEW-D El Kitabı Avusturya, Danimarka, Almanya, İrlanda, İtalya, Slovenya ve Türkiye'den sekiz kurumdan oluşan proje ortaklığı tarafından hazırlanmıştır. Proje koordinatörü Graz, Avusturya'dan Jugend am Werk Steiermark'tır.

Telif hakkı NEW-D konsorsiyumuna aittir. Kaynak gösterilmesi şartıyla belgenin (bir kısmının) kopyalanması mümkündür.

Giriş

El Kitabı 1 | Öğrenme Üzerine

El Kitabı 2 | Öğrenme Ortamı

El Kitabı 3 | Dışarıda Çalışma

El Kitabı 4 | İçeride Çalışma

El Kitabı 5 | Tutumum

El Kitabı 6 | Köprüler Kurmak

El Kitabı 7 | Çatışma Çözümleme

İletişim

İçindekiler

6	
8	
12	
16	
20	
24	
28	
32	
36	

Giriş

Eğitim ve öğretim sistemini erken terk etmek Avrupa ekonomisi, toplum ve vatandaşlar açısından olumsuz sonuçlara yol açabilir. Yetersiz beceri veya eğitim ve öğrenim düzeyi sıklıkla işsizliğe ve nihayetinde de yoksulluk ve bütün problemleri ile birlikte sosyal dışlanmışlığa yol açmaktadır. Eğitim, istihdam veya öğrenim sürecinde olmama (NEET)¹ riski taşıyan kişiler özellikle dezavantajlı gençlerdir. Dezavantajlı gençleri örgün eğitim ve öğretimde tutma sürecinde okullarda, eğitim kuruluşlarında ve şirketlerde bu hedef grubun eğitim, öğrenim ve öğretiminden sorumlu kişiler üzerinde çok baskı vardır. Bu noktada NEW-D projesi devreye girmektedir. Öğretmen/eğitmenler genellikle uygun metot, araç gereçlerle yeterince donatılmamış olduğu varsayımından hareketle NEW-D projesi dezavantajlı gençlerin 'eğitimi için yeni bir yaklaşım' geliştirmeyi amaçlamaktadır.

NEW-D'nin ilk aşamasında örgün eğitim olanaklarına yönelik olarak gençlerin deneyimleri, görüşleri ve hassasiyetleri hakkında anlayış kazanmak ve bu hedef grubun eğitimi bırakma nedenlerini değerlendirmek amacıyla proje ortakları ortak ülkelerden veri toplamak üzere bir araştırma gerçekleştirdiler. Proje ortaklığı bu araştırma sonuçları² doğrultusunda öğretmen ve eğitmenleri çalışmalarında desteklemek üzere yedi tane potansiyel alan belirledi. Dezavantajlı gençler ile uğraşırken öğrenim süreçlerinin nasıl organize edilebileceği ve uygulanabileceği hakkında pratik ipuçları sunmak amacıyla

öğrencilerin kendi ihtiyaçları ve görüş açılarının dikkate alındığı yedi tane NEW-D el kitapçığı geliştirildi.

Okul, eğitim kuruluşları ve şirketlerde öğretmen ve eğitmenlere yönelik olarak hazırlanan yedi tane kitapçık; öğrenme teorileri hakkında temel bilgiler ve eğitim ortamına adaptasyondan sınıf içindeki ve sınıf dışındaki çalışmalar, eğitimcinin rolü ve uyumsuzluk çözümüne kadar farklı konuları kapsamaktadır. Her El Kitabında mantıksal bir yapı takip edilmektedir: El Kitabının kısa bir özetini daha ayrıntılı bir açıklama ve mesleki eğitim hakkında öngörülen öneriler takip etmektedir. Bir ya da iki tane uygulama örneği verilmekte ve NEW-D araştırma aşamasında elde edilen deneyimler sunulmaktadır. Son olarak, grafik tasarımı ortaklara ait bütün dillerde elde edilebilecek bu kılavuzdaki bilgilere kolay erişimi sağlamaktadır³.

Bu NEW-D kitapçıkları projenin son aşamasının bir parçası olan otuz saatlik bir eğitim müfredatının on ünitesi için temel oluşturmaktadır. Eğitim müfredatı dezavantajlı gençlerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilmek amacıyla öğretmen ve eğitmenlere derinlemesine bilgi ve kendi eğitim/öğrenim/ders işleme sürecini zenginleştirme olanağı sağlayacaktır. Bu eğitim programı ile ilgileniyorsanız ülkenizdeki proje temsilcisi veya proje koordinatörü ile temasa geçmekten çekinmeyiniz.

¹ <http://www.cedefop.europa.eu/de/events-and-projects/projects/early-leaving-education-and-training>.

² <http://www.new-d.eu>.

³ Ortakların dilleri Danca, İngilizce, Almanca, İtalyanca, Slovence ve Türkçedir.

El Kitabı 1 ÖĞRENME ÜZERİNE

Gençlerin nasıl öğrendiğini anlayabilmek için bilgiyi nasıl işlediklerini bilmek gereklidir; bu da iç ve dış öğrenme süreçleri ile içerik, güdüleme ve etkileşimden oluşan birbiriyle ilişkili üç tane temel boyut hakkında bilgi sahibi olmayı gerektirir.

(Ortak: Fritid & Samfund, Danimarka)

Modern öğrenme kavramı çok kapsamlı ve karmaşık süreçleri içermektedir. Öğrenme kabaca 'canlı varlıklarda kalıcı kapasite değişimine neden olan ve yalnızca biyolojik olgunlaşma veya yaşlanmaya bağlanamayacak herhangi bir süreç'⁶ olarak tanımlanabilir.

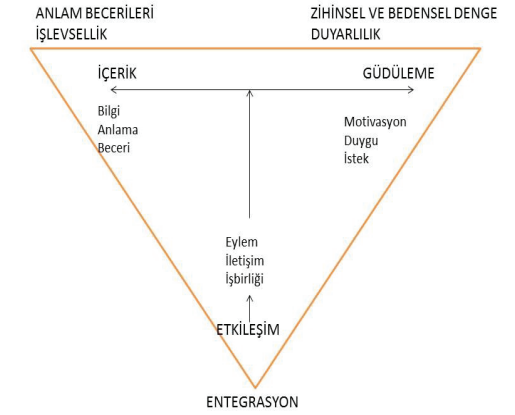
Kişi yeni bir şey öğrendiğinde bu iki çok farklı sürecin birbirini tamamladığı anlamına gelir: öğrenci ve kişinin içinde yaşadığı ortam arasındaki dış etkileşim süreci ve yeni uyarıların mevcut öğrenmenin sonuçları ile birbirine bağlandığı detaylandırma ve kazanımla ilgili iç psikolojik süreç. Bu süreçleri bilmek önemlidir, zira öğrenmenin gerçekleşebilmesi için ikisinin de aktif olarak devrede olması gereklidir. Öğrenme hakkında çok sayıda teori bu süreçlerin yalnızca bir tanesini ele almaktadır ve dolayısıyla öğrenme alanının tamamını kapsamamaktadır.

Hem dış etkileşim süreci hem de iç psikolojik sürecin bir parçası olarak öğrenme genel olarak aşağıdaki üç boyutu da kapsayacaktır:

1. içerik boyutu,
2. güdüleme boyutu ve
3. iletişim ve işbirliği ile ilgili sosyal boyut.

İnsanların öğrenme şekliyle ilgili önde gelen düşünürlerden birisi olan Danimarkalı araştırmacı Knud Illeris öğrenmenin üç boyutu hakkında kolay anlaşılır bir teori ve üç boyutun içeriğini örneklemek amacıyla bir model geliştirmiştir.

Gençler Bilgiyi Nasıl İşlemektedir^{4,5}

Mesleki eğitimde genellikle eğitimin içeriği üzerinde durulur. Bununla birlikte güdülemenin fonksiyonu da çok önemlidir; öğrencilerin öğrenme durumunu nasıl deneyimlediği çok önemlidir. Eğitim/öğretim/derslerin değeri aynı zamanda genç öğrenciler ve parçası oldukları kültürel ortam arasındaki etkileşime de bağlıdır. Derslerdeki/işyerindeki etkileşim öğrenciler açısından uygun ve kabul edilebilir olmadığında bu sınıfta/işyerinde problemlere yol açabilir ve öğrenciler öğretmenleri/ eğitimcileri veya genel olarak okul/iş hakkında olumsuz bir izlenim edinebilirler.

Knud Illeris çalışmasında bilişsel gelişme hakkında çalışmaları ile meşhur olan İsviçreli filozof Jean Piaget'ten ilham almıştır. Piaget insanların deneyimlerine dayanarak bilgi ürettiğini ve anlam oluşturduğunu ileri sürmektedir.⁷ Kendisine göre çocukların ve genç kişilerin iki tane öğrenme şekli vardır: benzeşim ve uyum. Gençlerin öğrenme şekli hayatlarında anlam ve tutarlılık yaratma çabası içinde benzeşim ve uyum süreçlerinin bir kombinasyonudur.

⁴ Cf. Illeris, Knud (2008): Transfer of Learning in the Learning Society. International Journal of Lifelong Education (In press).

⁵ Cf. Illeris, Knud (2013): Transformative Learning and Identity. Routledge. New York.

⁶ Illeris, Knud (2007): How We Learn: Learning and Non-learning in School and Beyond. London/New York: Routledge, S. 8.

⁷ Cf. Piaget, Jean (1952 und 1936): The Origins of Intelligence in Children. New York: International Universities Press.

NEW-D kapsamında yapılan araştırmaya bakıldığında, mesleki eğitim sistemindeki öğrencilerin çoğu, öğretmenlerin/ eğitmenlerin büyük çoğunluğunun sadece öğrencilerin sınavları geçme becerisi üzerinde yoğunlaşmasının çok büyük bir sorun olduğunu düşünmektedir; öğrencilerin bireysel ihtiyaçları ve sorunlarının yeterince dikkate alınmadığı düşünülmektedir.

Mesleki eğitimdeki okul terk oranlarının yüksek olmasının bir nedeni öğrencilerin okula devamı konusunda öğretmenlerin özendirici olmaları ile öğrencilerle iyi bir iletişim kurmalarının ne kadar önemli olduğunun farkında olmamaları olabilir.

Yukarıda değinilen üç tane boyutun herhangi birisi üzerinde yoğunlaşılması gençlerin eğitim sistemini bırakmasının nedenlerinden birisi olabilir. Bu nedenle öğretmenler/ eğitmenler yukarıda bahsedilen üç tane boyutu dahil ettiğinde ve iki öğrenme şeklini göz

önünde tuttuğunda öğrencilerin tüm öğrenim sürecine katılımını destekleyebileceklerdir.

Gençler kendilerinin çok daha ilgili ve muktedir olduğunu görecektir; öğrenme tesadüfen olmayacak, onlarla birlikte gerçekleşecektir.

Örnek: Web sayfası yapma konusunda kurs hazırlama

Öğrenciler birlikte çalışmayı ve öğrenmeye karşı gösterdikleri dirençle nasıl mücadele edeceğini öğrenir.

Her öğrenciye PC.

Sınıf/seminer odasının büyüklüğüne bağlıdır.

Planlama her zaman aşağıdaki boyutları içermelidir: (1) içerik boyutu: Öğrencilerin hangi bilgi ve becerileri edinmesi gerekir (örneğin müfredata göre)? (2) güdüleme boyutu: Öğrencilerin motivasyonu ne olabilir? Onlara IT-Bilgi İşlem eğitime yönelik düşüncelerini sorun. Eğitimle ilgili olarak nasıl bir direnç olabileceğini bulmaya çalışın. (örneğin bazı öğrenciler web sayfası yapmayı zor bulabilir, bir kısmı buradaki amacı anlayamayabilir, bazıları da web sayfası ile çalışmaya alışkın olmadığını göstermekten korkuyor olabilir.. vs.) Bu direncin üstesinden gelmenin yollarını bulmaya çalışın. (3) entegrasyon boyutu: Öğrencilerin birlikte nasıl çalışabileceğini ve birbirine nasıl bir şeyler öğretebileceğini bulmaya çalışın.

Örnek: Word Eğitimi

Öğrenciler bilgilerini akranlarına aktarmayı öğrenmesi.

Özel bir malzeme gerekli değildir.

Sınıf/seminer odasının büyüklüğüne bağlıdır.

Öğretmen/eğitimci eğitime başlamadan önce öğrencilere konu hakkında neyi hangi ölçüde bildiğini sorar (içerik boyutu). Daha sonra daha fazla bilgisi olanların daha az bilgisi olanlara yardımcı olmasını isteyerek mevcut bilgileri eğitim sürecine katmaya çalışacaktır: Daha fazla bilgisi olanlar ne yapabildiklerini gösterebilirler ve akranlarına bilgilerini aktarabilirler (ödüllendirme algısı = güdüleme boyutu). Daha az bilgisi olanlara akranları tarafından yeni bilgiler öğretilmektedir (bilgi kazanma = güdüleme boyutu). İki akran birlikte çalışır ve daha sonra arkadaşlarına ve/veya öğretmen/eğitmene bu konudan bahseder (etkileşim boyutu).

El Kitabı 2 ÖĞRENME ORTAMI

ICT gibi etkileşimli öğrenme araçları ve dijital ortam kaynaklarının kullanımı dahil olmak üzere, uygulamalı faaliyetler için rahat bir öğrenme ortamının yaratılması ve küçük gruplar halinde çalışmanın sağlanması öğrencilerin motivasyonunun ve bilgileri zihinde tutma oranının artmasına yardımcı olabilir.

(Ortak: EGECEED, Türkiye)

Oda, İşyeri, Akıllı Sınıf...

Mesleki eğitimde genç öğrenciler için okullar ve işyerleri en önemli öğrenme ve yaşama ortamlarından birisidir. Okul/iş ortamı, öğretmen/öğretmen ve öğrenciler arasındaki ilişki, (okul) iş ve akranları arasındaki etkileşim gibi faktörler öğrencinin başarısı ve motivasyonu üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir; dolayısıyla bu faktörlerin önemi azımsanmamalıdır.

Çalışmalar öğrenme ortamlarının kişisel başarı, motivasyon ve hedeflerin yerine getirilmesi gibi bazı öğrenme unsurları ile yakından alakalı olduğunu göstermektedir. İyi ortamlar öğrencilerin öğrenme motivasyonunu ve davranışını teşvik edebilir ve öğrencilerin akademik yeterliliğini ve adaptasyonunu etkileyebilir. Olumlu bir ortam öğrencinin kendisine olan saygısını arttırırken aynı zamanda sosyal becerilerin elde edilmesini ve sosyal grupların dengelenmesini de kolaylaştırır. Okulda ve işteki sağlıklı ortam rahat bir öğrenme ortamı yaratılmasına

katkıda bulunur, dolayısıyla öğrencilerin güven duygusu ve karşılıklı saygı geliştirmesine yardımcı olur. Katılımlarının ve aidiyet hissinin arttırılmasına yardımcı olabilir.¹⁰

Her öğrenme süreci öğrencinin içerik, bilgi, beceri ve/veya uzman ile etkileşimde bulunduğu bir ortamda meydana gelir. Öğretmen/öğretmen kursun tasarımı içerisinde çoklu iletişim, yükümlülük ve işbirliği kanalları temin ederek çok kapsamlı öğrenci ihtiyaçları ve öğrenim stillerini bağdaştırabilecek zengin yapı bir ortam sağlar.¹¹

Bu bakış açısıyla ICT (Bilişim ve İletişim Teknolojileri) kişiler ve sosyal ortam arasında arabulucu görevini görebilir. ICT kullanımı ve eğitim kurumlarına entegrasyonu akılda farklı öğrenci tipleri ile aynı malzemenin dahil edilmesini mümkün kılar. Öğrenciler kendi temposunda çalışabilir ve hatta kendilerine en iyi uyduğunu düşündüğü egzersiz tipini bile seçebilir.¹²

¹⁰ Cf. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/josh.12263/pdf>

¹¹ Cf. https://www.bemidjistate.edu/its/elearning/resources/articles/files/Ten_Core_Principles-Boettcher.pdf

¹² Cf. http://journals.cambridge.org/abstract_S0958344000000215

NEW-D projesinin amacı dezavantajlı gençlerin eğitimi ile ilgili yeni bir yaklaşım geliştirmektir. Ortak ülkelerde anket, odak grupları ve yüzyüze görüşmeler yoluyla gerçekleştirilen deneysel araştırma, öğrenme ortamı ile ilgili olarak gençlerin neye ihtiyacı olduğunun anlaşılmasına yardımcı olmuştur. Mesleki eğitim hakkındaki NEW-D araştırmasının sonuçları ortak ülkelerdeki öğrencilerin mesleki eğitimde 'mükemmel öğrenme ortamı' ile ilgili olarak aşağıdaki özellikleri aradığını göstermiştir:

- rahatlık;
- uygulamalı faaliyetlere uygunluk;
- etkileşimli öğrenme araçlarının kullanılması ve
- küçük gruplar halinde çalışmaya uygun olma.

Bu listeye öğrenme ortamı ile ilgili eklenilecek çok sayıda başka özellik vardır. Ancak bu liste NEW-D ortağı ülkelerden araştırma katılımcılarının gerçek ihtiyaçlarını yansıtmaktadır.

Yukarıda açıklanan şekilde 'uygun ortam' öğrenim süreci açısından önemli bir unsur olabilir. Aşağıdaki örneklerde mesleki eğitim

açısından 'uygun' fiziksel ortamlar verilmektedir.

Örnek: İnteraktif eğitim araçlarının kullanılması

Eğitim-öğretim sürecinin verimliliğini arttırmak ve öğrencilerin motivasyonunu ve öğrenmesini iyileştirmek amacıyla interaktif eğitim araçlarının ve dijital ortam kaynaklarının fiziksel öğrenim ortamına entegre edilmesi. ICT ve dijital ortam kaynaklarının kullanımı öğretmenlerin öğrencilerin dikkatini canlı tutarak konuları daha etkili şekilde aktarmasını sağlayabilir. İnteraktif eğitim araçları öğrencilerin öğrenme sürecine daha fazla dahil olmasını sağlar.

Bilişim ve İletişim Teknolojileri kaynakları.

Öğrenci grubuna göre.

Öğretmen/eğitmenler modern teknolojileri kullanırken rahat olmalıdır. Yeni teknolojiler gençler için ilginçtir; öğrencilerin ilgisini eğitim öğretim sürecine çekmeyi garantilemek için mümkün olduğunca bilgisayar, dizüstü bilgisayar, akıllı cihazlar ve akıllı tahtalar kullanılmalıdır. Sınıfta yapılan derslere pratik bir örnek olarak 'çevrimiçi' beyin fırtınası için wallwisher.com adresini kullanmak verilebilir. Katılımcılardan kendi cep telefonlarını kullanarak 'sınıfta akıllı cihazların kullanılması' hakkındaki düşüncelerini göndermesini ve bu web sayfası yoluyla bulgularını paylaşmasını isteyin.

Örnek: Düşün-eşleştir-paylaş metodu¹³

Katılımcılara diğer öğrenciler ile etkileşimi teşvik eden küçük grup çalışma yöntemlerini önerin. Gençlerin (hem öğrenciler hem de öğretmen/eğitmen) arasında daha fazla samimiyet, dayanışma, işbirliği ve kavrama (aktif dinleme) unsurlarının olduğu küçük grupları tercih ettiği görülmektedir. Araştırma, etkili ve kalıcı bir öğrenmenin motivasyon ve öğrencilerin aktif katılımının yanı sıra diğerleri ile etkileşimi de gerektirdiğini öngörmektedir¹⁴. Küçük gruplar halinde işe uygun bir öğrenme ortamı yaratmak ve diğer öğrenciler ile etkileşimi teşvik etmek destekleyici bir unsur olabilir. Küçük gruplar halinde yapılan çalışma öğrencilerin aynı zamanda beceri ve kabiliyetleri doğrultusunda kendi akranları ile işbirliği halinde çalışmasını da sağlamaktadır. Üstelik öğretmen/eğitmenler aktif öğrenmeyi motive ve teşvik edebilecekler ve eleştirel düşünme, iletişim ve karar alma becerilerinin geliştirilmesine de yardımcı olacaktır.

Özel bir malzeme gerekmemektedir.

Öğrenci grubu.

İlk olarak öğrencilerinizden kendi başlarına (önceden üzerinde anlaşma sağlanmış) belirli bir konu üzerinde düşünmesini isteyin. Daha sonra da çiftli gruplar oluşturarak fikirlerini tartışmalarını ve kıyaslamalarını isteyin. Son olarak da öğrencilerden daha büyük bir grup tartışmasında fikirlerini paylaşmasını isteyin. Öğretmen/eğitmenler bu yöntemin avantajları hakkında düşünmelidir. Bu yöntem tüm gruba sunmadan önce daha küçük bir grup içinde fikirleri sunma olanağı verdiği için utangaç insanlar için daha uygun olabilir. Küçük gruplar halinde çalışmaya uygun bir öğrenme ortamı yaratabilmek için öğretmen/eğitmenler diğer gruplarla bölünme yaşamadan bu grupların bağımsız olarak çalışmasını sağlamalıdır. Bu da her grup için yeterli yer temin ederek sağlanabilir. Öğretmen/eğitmenler ayrıca küçük gruplar içindeki rahatsız edici davranışların farkında olmalıdır ve onları 'gerçek' grup çalışmasında yönlendirebilmek için gruplara kısa ziyaretler gerçekleştirmelidir.

¹³ Cf. www.teachervision.com

¹⁴ Cf. <http://www.ucd.ie/t4cms/UCDTLT0021.pdf>

El Kitabı 3 DIŞARIDA ÇALIŞMA

Öğrencilerin kendileri ve bilim adamları tarafından belirtildiği gibi iyi planlanmış sınıf dışında gerçekleştirilen bir çalışma, ihtiyaç ve gereksinimlere cevap veren bir öğrenme şekli sağlayabilir.

(Ortak: Jugend am Werk Steiermark, Avusturya)

Pedagoji, Araçlar, Yaklaşımlar

‘Sınıf dışı çalışma’ genç öğrencilere bina içi öğrenme ortamının dışında beceri ve bilgi kazanma olanağı sunmak anlamına gelir. Her ne kadar öğretmen/egitmen bu faaliyetleri yönlendiriyor olsa da faaliyetin tamamı süresince her zaman hazır bulunmaları gerekli değildir.

‘Eğitim gezisi’ sınıf dışı çalışmanın en alışıldık şeklidir ve NEW-D araştırmasında genç öğrenciler tarafından büyük oranda talep edilmiştir. Sınıf/seminer odasının dışında yapılan her türlü eğitim ve öğrenim gezintisi olarak tanımlanabilir. İki tip eğitim gezisi vardır: fiziksel ve sanal. Fiziksel eğitim gezileri eğitim binasının dışında, dış mekandaki eğitim merkezleri, parklar, koruma altındaki sulak alanlar, bilim merkezleri, müze, mağaza, yangın istasyonu, klinikler, tarım tesisleri.. vs. gibi yerlerde gerçekleştirilebilir. Bu nedenle çok sayıda faaliyet ‘eğitim gezisi’ başlığı altında

toplanabilir. İnceleme ziyareti, çevre gezisi, ekip binası dışındaki faaliyetleri.. vs.’yi kapsar. Sanal eğitim gezileri ise bilgisayara bağlı gezilerdir ve özel yazılım gerektirir.

Şart olmamakla birlikte, sınıf dışı çalışma genellikle grup çalışması faaliyetleri ile ilişkilidir. Küçük alt gruplar işleri çözer ve yarar sağlanması amacıyla sonuçları tüm gruba sunar. Grup çalışması faaliyetleri amaca yönelik ve hedefe odaklanmıştır, sosyal etkileşim ve karşılıklı anlayış gerektirir. İşbirlikçi öğrenme, birbirinden öğrenme ve ekip becerileri üzerinde yoğunlaşır. Ayrıca öğrenciler pratik olarak deneyim yaşama, sıra dışı düşünme ve ufku genişletme şansı da elde eder. İletişim ve sosyal becerilerini, günlük davranış modellerini uygulamalar ve belirli konularda gerçeklere dayanan bilgi elde ederler.

NEW-D projesinin bir parçası olarak gerçekleştirilen araştırma, büyük oranda akademik olarak yönlendirilen ikinci seviye eğitime dayanan ülkelerde eğitimi bırakma oranının daha yüksek olduğunu göstermiştir. Gereksinim, işe yerleştirme, pratik atölye, vs. gibi resmi, alternatif yöntemler kullanımı üzerinde odaklanmayı gerektirir. Bu da PLYA, META veya Perspektivencheck gibi doğru uygulama örnekleri ile desteklenmektedir. Bu mesleki eğitim programları hem bireysel hem de grup çalışması egzersizi şeklinde sınıf içi ve sınıf dışı çalışmaların kombinasyonu, pratik atölyeler, rol canlandırma ve simülasyon, çevre gezisi ve eğitim gezileri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Öğrenciler yeterlilik oluşturmak ve istihdam beklentisini iyileştirmek amacıyla proje çalışması, günlük hayat, geçmiş deneyimlerinden elde ettiği bilgileri ve sosyal ve kültürel birikimlerini kullanmak üzere teşvik edilir.

Öğretmen, eğitmen veya özel hocalar bu süreçte John Hattie'nin ifade ettiği şekilde değişim yöneticisi

Eğitim gezileri öğrenme sürecinde önemli bir dönem olarak kabul edilir. Gerçek bir ortamda öğrencilere yeni şeylerle karşılaşma ve bunları keşfetme olanağı sağlar. Çok sayıda olası sonuçlarının arasında araştırma, eğitim gezilerinin öğrencilere yeni deneyimler yaşattığını ve önceden söz konusu konuya ilgisi olsun ya da olmasın öğrencinin bilime karşı ilgisini ve meşguliyetini arttırdığını göstermektedir¹⁵. Konuyla ilgili daha pozitif duygular gibi duygusal kazanımlar sağlamakta¹⁶ ve ziyaretin çok sonrasında bile hatırlanan ve yararlı olan deneyimler oluşturmaktadır¹⁷.

Eğitim gezileri teori ve gerçeklik arasında bağlantı sağlamakta ve konuya giriş olarak veya en son noktadaki faaliyet olarak uygulanabilir. Eğitim gezileri gerçek bir eğitim tecrübesi sağlar. Bir şeyleri deneyimleme ve bütün duy-

veya harekete geçirici rolü üstlenmelidir. Bu nedenle öğrencilerden sürekli çalışma kâğıtlarını, kelime listelerini ve kısa vadeli hedefler olmadan uzun vadeli ödevleri çalışmasını istemektense öğretmen, eğitmen ve özel hocalar doğada pratik olarak bulunan ve katılımcılar tarafından günlük koşullarda kullanılabilen öğrenim kaynaklarını kullanmaya çalışmalıdır.

NEW-D ikincil araştırmasından elde edilen bilgiler, projenin deneysel araştırması ile teyit edilmiştir. Ortak ülkelerdeki katılımcılardan tercih ettikleri öğrenme yöntemini belirlemesi istendiğinde büyük çoğunluk bireysel olarak veya küçük gruplar halinde pratik proje ve grup çalışması egzersizlerini, fikir çatışması ve grup tartışmalarına girmeyi, deneysel, gerçek ve etkileşimli öğrenmeyi, yeni şeyleri denemeyi tercih ettiklerini söylemişlerdir. NEW-D araştırma çalışmasına göre aktif olmak, yaparak ve deneyimleyerek öğrenmek, zorlu durumlarda başarı kazanmak mesleki eğitimde ekonomik zorluk yaşayan öğrencilerin istediği ve ihtiyacı olan unsurlardır.

ularla öğrenme imkanı sağlar. Şöyle ki, sınıf temelli eğitimden tamamen farklı bir metodolojidir.

İş ve bilgi ile ilgili becerilerin kazanılmasının yanında eğitim gezileri, öğrencinin sosyal becerileri üzerinde çok olumlu etkiye sahiptir. Öz güven, kendine güven ve bireysel sorumluluğu iyileştirir, bir ekibin parçası olma duygusunu derinleştirir, ekip iletişimini teşvik eder, öğretmen-öğrenci arasındaki güveni ve güvenilirlik duygusunu dengede tutar. Dahası eğitim gezileri, bireysel ve ortak amaçlara ulaşma sürecini de destekleyebilir ve başarı duygusunu güçlendirebilir. Son olarak eğitim gezileri, öğrencilerin ilerde üstlenmeyi tercih ettiği roller (lider, izleyici, muhalif, v.b) ile kendileri hakkında daha çok bilgi sahibi olmalarını sağlayabilir.

Örnek: Fröbelturm

Fröbelturm faaliyeti her türlü eğitim ortamında ekip oluşturmak için iyi bir uygulamadır. Ekip bazlı eğitim için başlangıç noktası da olabilir. Bir ekipte tüm bireylerin birbirine güvenmesi çok önemlidir. Bu faaliyet ayrıca problem çözme durumlarında karşılıklı destek sağlar.¹⁸

6 tane tahta kütük; metal çubuklu 1 tane yay; 12 delikli ve 2 metre uzunluğunda 24 tane tele sahip plaka.¹⁹

24'e kadar.

Öğrencilerin işbirliği halinde bir kule inşa etmesi gereklidir. İlk olarak girinti üstten üçüncüde olacak şekilde tahta kütüklerle bir daire oluşturur. Daha sonra katılımcılar bir ya da daha fazla tel alır ve askı tahta kütüklerin yukarısında konumlanacak şekilde telleri bağlar. Şimdi yay tahta kütüklere bağlanmalıdır; bunlar yükseltilir ve sonra bir sonraki tahta kütük üzerine yerleştirilir. Katılımcıların telin uzunluğunu azaltmadan tellerini arka uçta tutmaları çok önemlidir. Grup ilk olarak tahta kütüğün düştüğünde yapıya dahil edilip edilmeyeceğine veya uzaklaştırılması gerekip gerekmediğine karar vermelidir. Kulenin tekrar inşa edilmesi için olası varyasyonlar vardır; egzersiz sırasında konuşmaya izin verilmemesi veya tek elle çalışma/sadece sol veya sağ elle.

Örnek: Hazine Avı Oyunu

Akılda farklı düşüncelerle hazine avı oyunu gençlerin öğrenme sürecine dahil edilebilir. Öğrencilerden bilgi toplaması ve bu bilgileri akranlarına aktarması istenebilir. 'Yaşadığınız ildeki en popüler çıraklık eğitimi nelerdir?' gibi bir soru öğrenci grubuna yöneltilir. Bu soruya cevap verebilmek için gençlerin ticaret odasına gitmesi ve konu hakkında bilgi alması gerekecektir. Elde edilen pratik bilgilere ilaveten hazine avı oyunu faaliyetinin bir amacı da akranlar arası eğitim/öğrenimin sağlanmasıdır.

Faaliyete bağlıdır. Örneğin her grup/birey için bir soru listesi; görüşme yapılan kişilerin resmini çekmek için cep telefonu; şehir haritası.

20 katılımcıya kadar (bireysel olarak veya iki öğrencilik küçük gruplar halinde).

Öğrencilerden küçük gruplar halinde kendi şehir/bölge/vs.'ni keşfederek birkaç tane soruya cevap bulması istenir. Listeden en çok unsuru kimin bulabileceğini görmek için (bireysel olarak veya çok küçük ekipler halinde) rekabet ederler. Bu 'unsurlar' eğitim/öğrenim konusu ile bağlantılı herhangi bir şey hakkında (bilgi dahil) olabilir. İşleri biraz daha zorlaştırabilmek için öğretmen/eğitmenler kanıt istemek gibi bazı kurallar gündeme getirebilir. Kazanan listedeki en çok unsuru temin eden, en değerli bilgiyi sağlayan (grup tarafından seçilir) kişidir. Hazine avı oyunu dış mekan parkları, mahalleden iç mekan merkezlerine kadar hemen hemen her yerde gerçekleştirilebilir.

¹⁵ Cf. Kiesel, 2005; Bonderup Dohn, 2011.

¹⁶ Cf. Csikszentmihalyi & Hermanson, 1995 and Nadelson & Jordan, 2012.

¹⁷ Cf. Salmi, 2003 and Falk & Dierking, 1997 and Wolins, Jensen, & Ulzheimer, 1992.

¹⁸ Daha fazla bilgi için lütfen https://en.wikipedia.org/wiki/Friedrich_F%C3%B6bel.

¹⁹ <http://www.waelder-holzspielzeug.com/de/die-welt-des-holzspielzeugs/fr%C3%B6belturm>.

El Kitabı 4 İÇERIDE ÇALIŞMA

Pratik araçlar ve metodolojiler yoluyla deneysel ve otantik öğrenme yaklaşımları, ekonomik açıdan sıkıntı yaşayan genç öğrenci hedef grubu ile başarılı şekilde çalışabilmeleri için öğretmen/eğitmenlere destek sunabilir.

(Ortak: Oscar-Tietz-Schule - OSZ Handel II, Almanya)

Pedagoji, Araçlar, Yaklaşımlar

Sınıf ortamında karma öğrenim metodolojilerinin kullanılması yoluyla öğretmen/eğitmenler akademik becerilerin yanı sıra öğrencilerin daha pozitif öğrenme sonuçları elde etmesini sağlayacak şekilde gençlerin kendine güveni, yetkinliği ve kendini adama düzeyini oluşturan pratik becerileri de geliştirmeyi amaçlamalıdır.

Öğretmen/eğitmenlerin birçoğu gruplar halinde çalışma deneyimine ve belli projeler üzerinde deneyime sahiptir; bu ünite özellikle okulu erken bırakma riskine sahip öğrenciler ile çalışan öğretmen/eğitmenler açısından daha fazla içgörü ve ileri düzeyde uygulama olanağı sağlayacaktır.

NEW-D projesinin ilk araştırma aşamasında odak gruplarından elde edilen önemli sonuçlardan birisi gençlerin grup ve proje çalışmasına verdiği değerdir. Gençler; grup dinamiği iyi yönetildiğinde, uygun olduğunda ve herkesi içine aldığı bu yöntemlerin çok eğlenceli bir öğrenme şekli olduğunu belirtmişlerdir. Hemen hemen her ülkedeki odak grup katılımcıları da tercih edilen

öğrenme şekli olarak grup çalışmasını ilk sıraya koymuşlardır. Bu genç insanlar, kazanılmış teorik bilgilerine pratik değer katan deneysel ve uygulamalı öğrenmeye büyük önem vermişlerdir. Bu şekilde gençler bu tipte eğitim verilmesinde aktiviteye de öncelik vermişlerdir. Onlar, aktif olmak ve pratik çalıştaylar düzenlenerek öğrenim görmek istiyorlar.

Öğretmenlerin bu şekilde çalışabilmesi için açık fikirli olması, esnek yöntemler uygulaması ve sınıfta çalışmaları klasik şekilde gerçekleştirmekten kaçınması gerekir. Yeni bir şeyin denenmesi sırasında öğretmenlerin de desteklenmesi ve teşvik edilmesi gerekir, öğretmenler sınıfta yeni yaklaşım ve metodolojileri uygulamaktan korkmamalıdır. Öğretmenlerin ilk aşamada seçilmiş konularda uygun görevler belirlemesi tavsiye edilmektedir (bu yaklaşım için her konu uygun değildir). Bu nedenle aşağıdaki bölümde bazı uygun faaliyet örnekleri verilmektedir. Araştırmamız baz alındığında, mümkün olduğunda öğretmenler gençleri sınıf içinde görevlerin planlanması ve yerine getirilmesi aşamalarına dahil etmelidir, basit görev ve egzersizlerle başlanmalı ve zaman içinde de geliştirilmelidir.

Grup ortamında çalışıldığında, bütün öğrenciler açısından adil ve dengeli bir katkı olması ve bir ya da iki öğrencinin sorumluluğu üstlenmesini

önleyecek şekilde grup çalışmasındaki rollerin baştan belirlenmesini sağlamak amacıyla bu çalışmanın öğretmen tarafından yönetilmesi ve kolaylaştırılması gereklidir. Öğretmenlere dersleri bu doğrultuda planlaması için yeterli süre tanınmalı ve bu metodolojileri tecrübe etmesi teşvik edilmelidir, karşılığında ise hem öğrencinin deneyimi hem de öğrenim sonuçları değerlendirilmelidir.

Uygulamalı egzersizler ve iyi sınıf yönetimi yoluyla yapılan yönlendirme, gençlerin davranışlarını kendi hedeflerini destekleyecek şekilde değiştirmesine yardım edebilir. Asıl amaç üzerinde karşılıklı anlaşma sağlanmalı ve öğrencilerin bağımsızlığını destekleyen öğrenciler arasında ve aynı zamanda öğrenciler ve öğretmenler arasında dengeli bir ilişki olmalıdır. Bu yaklaşımda öğretmen, öğrencilerin konuları ve muhtemel seçenekleri araştırmasına yardımcı olur, ancak faaliyeti doğrudan yönlendirmez.

Örnek: Mini Şirket Kurmak

Tercihen kendi uzmanlık alanında mini bir şirket kurmak öğrencilerinize işlerin gerçekten nasıl ilerlediğine dair çok gerçekçi bir resim sunacaktır. Öğrenciler kendi (elde edilmiş) beceri ve bilgilerini, yaratıcılıklarını ve yeteneklerini kullanma olanağı bulacaktır. Bu faaliyet uygulama dünyasına teorik bilgilerin dahil edilmesi açısından mükemmel bir örnektir.

Faaliyete bağlı olarak.

Farklı grup büyüklükleri mümkündür.

Faaliyet boyunca öğrencilerin yönlendirilmesi için Öğretmen/öğretmenlerin detaylı planlama yapması ve kendi aralarında iyi bir işbirliği olması gereklidir. Bu egzersizle matematik, dil, bilim, işletme, sanat vs. gibi konular ele alınabilir. Faaliyete bağlı olarak öğrencilerin fikirler üzerinde beyin fırtınası yapması, planlar geliştirmesi, hedefler belirlemesi, zaman çizelgeleri yaratması, bütçe yapması, vs. gereklidir. Sonuç olarak küçük bir başlangıç oluşturulabilir ve piyasada kendine yer bulabilir.

Faaliyetlerle ilgili başka fikirler

- Sosyal bir konu için kampanya (Sosyal ve Kentsel Yeterlilik)
- Yeni göçmenler için yerel tur rehberi (Sosyal ve Kentsel Yeterlilik)
- Soyağacının araştırılması (Tarihçe, Becerilerin Belirlenmesi ve Araştırılması)
- Eğitim gezisi organize ve finanse etmek için sosyal etkinlik gerçekleştirmek (kek satışı, sponsorlu faaliyet/olay, vs.)

El Kitabı 5 TUTUMUM

Öğrenenlere karşı pozitif bir tutum veya yaklaşım; motive edici öğrenme ortamı yaratılması ve öğrenimi yarıda bırakmayı önleme açısından önemli katkıya sahiptir.

(Ortak: FormAzione Co & So Network, İtalya)

Öğrenenlere yönelik tutum

Öğretmenler, gençler açısından öğrenme deneyimini daha olumlu hale getirmek için öğrencilerine karşı tutumlarını yansıtmak ve gerekli olduğunda onları değiştirmek isteyebilir.

Kendi konusunda yetkin ve uzman olan ve öğrencilerinin bireysel ihtiyaçlarının dikkate alındığı farklı metodolojileri kullanabilen destekleyici, arkadaşça ve ulaşılabilir bir öğretmen; eğitimin bırakılmasını önlemede çok önemli bir fark yaratabilir.

NEW-D araştırmasının önemli bulgularından bir tanesi de Öğretmen/öğretmenlerin, öğrencilere karşı tutumlarının iyi bir eğitim verilmesi için çok önemli olduğu ve destekleyici öğrenme ortamının gençlerin örgün eğitimlerini bırakmasını engelleyebileceğidir.

İlk proje aşamasında gerçekleştirilen deneysel araştırmanın sonuçları da öğretmen/öğretmenlerin, öğrencilere karşı tutumlarının önemini göstermektedir. Örgün eğitimi bırakan öğrencilerin büyük çoğunluğu kendileri ile ilgilenmediği veya çok kalabalık sınıflar nedeniyle herkese yeterli ilgiyi göstermediği için öğretmenleri suçlamışlardır. Ayrıca eğitimleri sırasında eğitim/öğretim personelinin yeterli seviyede olumlu geri bildirim alamadıkları yönünde eleştiri de getirmişlerdir.

Araştırma aşamasında ve odak grup görüşmeleri sırasında, öğrenciler kendilerini eğitimleri süresince destekleyebilecek 'ideal' öğretmenin

özelliklerini çok açık şekilde açıklamışlardır. Öğretmen/öğretmen;

- Destekleyici olmalı; öğrencilerin yardım istemekten korkmadıkları ve sindirilmedikleri destekleyici bir eğitim ortam yaratmalı, hiç bir öğrenciyi kayırmamalı, bütün öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimleri ile ilgilenmelidir.
- Arkadaşça olmalı; öğrencileri yetişkin olarak kabul etmeli, onlara gereken sabır ve saygıyı göstermeli, aşağılayarak konuşmamalı, saygısızlıkta bulunmamalı ve isteklerini göz ardı etmemelidir.
- Ulaşılabilir olmalı; öğrencilere öğretmen/öğretmene güvenebileceği ve okulla ilgili veya kişisel problemleri olduğunda onunla konuşabileceği duygusunu verebilmelidir.
- Motive edici olmalı; alanında ve öğretim yöntemleri konusunda yeterli ve hevesli olmalıdır. (Araştırma sonuçları, bütün öğrencileri için yüksek başarı beklentisine sahip olan öğrencilerinin okul terk oranları daha düşüktür.)

Yukarıda bahsedilen araştırma sonuçlarından sınıfta/işyerinde güzel bir çalışma atmosferi yaratmanın çok önemli olduğu sonucuna varabiliriz. Dolayısıyla güçlendirme (öğrencilerin sorumluluk sahibi ve azimli olmaları için nasıl destek verileceği), etkili iletişim (farklı kültürel, sosyal, mali, vs. geçmişe sahip gençler) ve motivasyon (öğrencilerin kendi gördüğü

eğitim sistemi içinde kalma arzusunun nasıl destekleneceği) konularında, öğretmenlerin becerilerini iyileştirme üzerine yoğunlaşmalıyız. Ayrıca öğretmen/öğretmenler, kariyer planlama ve beceri değerlendirme konuları üzerinde özellikle yoğunlaşarak oryantasyon ve rehberlikle ilgili becerilerini geliştirmek isteyebilir.

Örnek: Sandviç Geri Bildirim Modeli²⁰

NEW-D araştırması, öğretmen/öğretmenler tarafından destekleyici ve arkadaşça bir tutum gösterilmesinin, gençlerin örgün eğitimden ayrılmasını önleyebileceğini göstermektedir. Bu da öğretmenlerin etkin iletişim tekniklerini bilmesini ve günlük çalışmalarında uygulamasını gerektirmektedir. Bu model ile geri bildirim sağlama, öğretmen/öğretmenlerin olumsuz ve eleştirel olmaktan ziyade olumlu ve yapıcı olmasını sağlar.

Modeli uygulamaya yönelik örnekler ve egzersizler.

Herhangi bir sayıda, üçlü gruplar.

İlk olarak 'Sandviç Geri Bildirim' yöntemini²¹ ayrıntılı olarak açıklayın, örnek verin ve bunları tartışın. Daha sonra üçer kişilik gruplar oluşturun ve katılımcılardan bir ders/faaliyet/vs. hakkında birbirine sandviç geri bildirim vererek kendi geri bildirim tekniklerini uygulamasını isteyin. Gruptaki üçüncü kişi gözlemci olarak hareket eder. Küçük gruplar içindeki roller değiştirilebilir. Sonuçlar daha sonra büyük grup içerisinde tartışılabilir.

Örnek: Amuda Kalkma Egzersizi²²

Eğitim/öğretim sürecinde, destekleyici bir tutum gösterebilmek için görüş açınızı değiştirebilmek ve insanlara başka bir perspektiften bakabilmek çok önemli olabilir. Bu faaliyet öğrencilerinizi ve yaptıklarını (veya yapmadıklarını) farklı bir bakış açısıyla görmenize yardımcı olabilir, genellikle düşündüğünüzden farklı bir şekilde düşünme olanağı sağlar.

Kağıt, tükenmez kalem.

İstenen sayıda; bireysel çalışma.

İlk olarak, katılımcılardan olumsuz bir konu/kişi ile ilgili olarak çelişkili bütün düşüncelerini bireysel olarak yazmalarını isteyin. '... ile ilgili iyi olan nedir?' sorusu buzları eritebilir. (mesela: öğrencilerinizden birisi olan Patrick'in devamsızlığı sorunu. Kendinize 'Patrick'in sınıfta olmamasının iyi yanı nedir?' sorusunu sorabilirsiniz). Katılımcıların düşünceleri hakkında dürüst olması önemlidir ve hatta iyi bir öğretmen/öğretmenin düşüneceği/söyleyeceği bir şey olarak görülemeyebilecek unsurları yazabilirsiniz. Bu şekilde bazı önemli ipuçları tespit edebilirler. Hatta Patrick'in okuldan uzak kalmasına katkıda bile bulunabilirler? Öz değerlendirmeden sonra eğitimci, katılımcıların düşüncelerini ve fikirlerini paylaşabileceği ve değerli geri bildirim alabileceği grup tartışması (üç veya dört kişilik gruplar halinde veya grubun tamamı) organize edebilir.

²⁰ Daha fazla bilgi için lütfen <http://www.mindacademy.com/nlp/sandwich-feedback-model>.

²¹ Sandviç geri bildirim modeli üç ana parçaları: (1) Olumlu geribildirim vermek; övgü. (2) Yapıcı eleştiri vermek; diğer kişiye yardım talimatları verin. (3) Pozitif çıkın.

²² School Inclusion project (LLP/Comenius): http://schoolinclusion.pixel-online.org/training_package.php?tr1=EN&tr2=2

El Kitabı 6 KÖPRÜLER KURMAK

Öğretmen rolleri eğitim liderliğinden kolaylaştırıcılığa doğru evrilmektedir. Bu durum öğretmenlerin mesleklerini daha geniş bir bakış açısıyla icra etmeleri sonucunu doğurmaktadır.

*(Ortak: Meath Partnership, İrlanda
Jugend am Werk Steiermark, Avusturya)*

Çevre, İş ve Okulun İlişkilendirilmesi

Eğitim sadece ev, okul veya işyeri ile sınırlanabilecek bir şey değildir, aksine bu üçünü kapsayan bir ekosistem olarak görülmektedir.

ve bugünün eğitim ortamında öğretmen/ eğitimcinin rolü bu üç ara bağlantıdan ikisini ve aynı zamanda hepsini birbirine bağlayan bir köprü oluşturmaktır.

Bu ekosistemin merkezi bölge halkı içindedir

NEW-D araştırmasının önemli bulgularından bir tanesi katılımcıların öğretmen/öğretmenlerin, kendi öğrencilerinin hayatlarına ilgi göstermesini ve onların çıkarlarını gözetmesini istediğini göstermiştir. Sınav sonuçları ve öğretim programının gerçekleştirilmesinin yanında öğrencilerinin kişisel gelişimine öncelik vermedirler. Ayrıca gençler iş piyasasına yönelik ve endüstriyi yakından takip eden kariyer önerilerine ilgisi olduğunu belirtmişlerdir. Hayatta

iyi bir meslek edinebilmek için eğitimin önemi vurgulanmakta ve orta öğrenimden sonra gelecekteki kariyer seçenekleri hakkında öneriler yapılmaktadır.

NEW-D öğretim programında bu; gençleri hedef alan ve onlarla çalışan yerel halk ve iş-bazlı hizmetlerin elverişliliğinin vurgulandığı paydaş haritası ile birleştirilen yaşam yolu haritası şeklini alabilir.

Okul, ev ve işyeri hayatının birbirine bağlanması, eğitimin öğrencilerin hayatına entegrasyonunu sağlar. Bütünleştirici bir eğitim sistemi sunar, öğrenci açısından daha uygun bir ortam sağlar ve karşılığında motive edici bir etkiye sahip olabilir. Gençler eğitimin değerini anlayabildiğinde ve eğitim ile gelecekteki yaşam beklentileri arasında bağlantı kurabildiğinde bu durum öğrencileri gerekli niteliklerin kazanılmasına yetecek süre boyunca eğitim sistemi içinde

kalmaya teşvik etmeye yardımcı olabilir.

Yukarıda bahsedilen ekosistemdeki üç unsuru birbirine bağlayabildiğimizde gençler ihtiyaç ve gereksinimlerinin görüldüğünü, takdir edildiğini ve akademik performanslarından bağımsız olarak potansiyellerini gerçekleştirmede onlara yardımcı olacak gerekli desteklerin sağlandığını anlayacaktır.

Örnek: Yaşam Yolu Haritası

Bu faaliyetin amacı öğrencinin eğitim, çalışma ve aile hayatını birbirine bağlamaktır. Bu faaliyet eğitim, çalışma hayatı veya özel hayatla ilgili olarak gelecekteki seçenekleri açısından öğrencilerin ifade edilen ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için öğretmen/öğretmene pratik bir araç sunmaktadır.

Kağıt, tükenmez kalem, işaretleme kalemi.

Bu faaliyet en fazla sekiz ila on katılımcıdan oluşan küçük gruplar halinde verimli şekilde uygulanabilmektedir.

Adım 1: Kağıt ve işaretleme kalemlerini kullanarak insanların kağıdın ortasına bir daire çizmelerini ve zihin haritalama yapısı kullanarak aile, arkadaşlar, öğretmen/özel hocalardan gelen destek açısından ve eğitim, ev ve çalışma hayatı ile ilgili olarak kendilerini nasıl gördüklerine ilişkin şu andaki ve geçmiş pozisyonlarını belirlemelerini isteyin.

Adım 2: Zaman çizelgesi kullanarak, gençlerden 1, 3 ve 5 yıl içinde kendilerini nerede görmek istediklerini kısaca açıklamalarını isteyin (olası en olumlu görüşü dikkate alarak).

Adım 3: Adım 1 ve Adım 2'den elde edilen sonuçları dikkate alarak gençlerden isteklerini gerçekleştirmek için kendilerine sağlanan destekleri ve bu yoldaki engelleri belirlemelerini isteyin.

Adım 4: Sonunda gençler yıllık bir sürede kendilerini hayal etmelerini ve hayatlarının neye benzediğini anlatmalarını, ne gördüklerini, ne duyduklarını, ne yaptıklarını, vs. isteyin.

Bu ilk egzersiz bireysel Hayat Yolu Haritası üzerinde ilave çalışmalar yaparak tekrarlanmalıdır.

El Kitabı 7 ÇATIŞMA ÇÖZÜMLEME

Eğitim ortamında bir çatışmanın etkin şekilde çözüme kavuşturulması iyi gelişmiş sosyal ve duygusal beceriler gerektirir. Buna kendi duygularını kontrol etme, diğerlerinin görüş açısını anlama dahildir. Adil kararlar alabilmek amacıyla açık şekilde iletişim kurulabilmeli ve işbirliği halinde problem çözme süreci yürütülmelidir.

(Ortak: Meath Partnership, İrlanda)

Anlamak ve anlaşmazlıkları çözmek

NEW-D projesinin ve öğretmen/eğitmen, özel hocalar için mesleki eğitim müfredatının bir parçası olarak bu El Kitabının baz alındığı iki tane modülde eğitim ortamında çatışmaların çözümlenmesi ve arabuluculuk üzerinde durulacaktır. Öğrenciler ve öğrenci ve öğretmen/eğitmen arasındaki çatışmalar için aşağıdaki alt başlıklar ele alınacaktır:

- Çatışmaların davranışları nasıl etkilediği.
- Tehdit-engelleme ve müdahale ile etkin şekilde nasıl mücadele edileceği.
- Çatışma dinamiği ve teorisi.
- Başarılı müdahaleler.
- Farklı kişisel çatışma stili.
- Çatışmayı daha iyi ele alma yöntemlerinin nasıl geliştirileceği.
- Çatışma halinde başarılı şekilde nasıl yönetimin sağlanacağı.
- Sınıf içinde arabuluculuk becerilerinin nasıl kullanılacağı.

Böylelikle kendi kişisel çatışma yönetimi becerilerini geliştirmede, duyguların yönetimi, tehdit ve tehdit iddiası için stratejilerin araştırılmasında, çatışmaların başarılı şekilde yönetilmesi için güven kazanmada ve kendi kurumlarında uygun örgütsel çatışma giderme politikaları ve prosedürlerinin nasıl uygulanabileceği ve/veya geliştirilebileceğini yansıtmada öğretmen/eğitmen desteklenecektir.

Üniteler mümkün olduğunca yansıtıcı egzersiz, rol canlandırma ve pratik faaliyetleri kullanarak atölye formatında gerçekleştirilecektir. Katılımcılar NEW-D kılavuzunda atfedilecek ve bir dizi çevrimiçi kaynak ve materyalde belirtilecektir.

NEW-D araştırma çalışmasına göre gençler bir dizi sosyal, ekonomik, ailesel ve kişisel nedenler sonucunda eğitimlerini yarım bırakmaktadır. Araştırma boyunca gençler okul faaliyetlerinden dışında bırakılma, tehdit, çatışma ve akranları arasında yeri olmadığı duygusunun okulu bırakma kararlarında rol oynayan faktörlerden bazıları olduğunu vurgulamıştır.

Okulda kalmalarına onları neyin teşvik edebileceği sorulduğunda, katılımcıların ezici çoğunluğu öğretmenler daha sabırlı olsaydı ve arkadaşça ve ulaşılabilir şekilde onlarla daha fa-

zla ilgilenseydi ve tehditlerle mücadele etmede daha proaktif olsalardı eğitimlerini sürdürüyor olabileceklerini belirtmişlerdir. Öğrenci katılımı teorisi; kendilerini okullarına bağlı hissedilen veya aitlik hissine sahip olan öğrencilerin bağlantısı olmayan öğrencilere göre eğitim sisteminde kalmaya devam etmesi olasılığının daha yüksek olduğunu öne sürmektedir. Bu doğrultuda NEW-D projesi konsorsiyumu bir sonraki proje aşamasında geliştirilmek üzere öğretmen eğitimi müfredatına Çatışma Çözümleme ve Arabuluculuk ünitesini dahil etmeye karar vermiştir.

Gençleri eleştirel yargılama geliştirmesi ve okulda güvenli şekilde katılımda bulunması için teşvik etmek kişisel, sosyal ve çatışma yönetimi becerilerinin öğretilmesini gerektirir. Bu sosyo-psikolojik öz farkındalık, empati ve

eleştirel yargılama becerileri gençlerin gelişimi açısından önemli bir temel teşkil etmektedir ve mesleki eğitim ortamında bütün öğretmen ve eğitimciler için gerekli beceriler olarak tartışılabilir.

Örnek: Yakından Çatışma Oyunu²³

Bu örnekle amaçlanan, çatışmaya verilen ilk reaksiyonumuzu anlamak ve reaksiyonlarımızın çatışmanın sonuçlarını nasıl etkileyebileceğini değerlendirmektir. Bir grup ortamında çatışma hakkında bir konuşma başlatmak için bu NEW-D kapsamında basit bir egzersizdir. Oturumun başında buzları eritici olarak kullanılabilir ve oturumun sonunda da bir değerlendirme egzersizi olarak tekrarlanabilir.

Özel bir malzeme gerekmemektedir.

Bu egzersiz beş ila on sekiz katılımcı arasında değişen gruplar halinde gerçekleştirilebilir.

Prosedür: Odanın ortasında ayakta durun ve gruba; “Ben bir çatışmayı temsil ediyorum. Kişisel bir çatışma yaşadığınızda genellikle nasıl reaksiyon gösterdiğinizi düşünün. Çatışma halinde ilk tepkinizi ifade edecek şekilde odanın içinde herhangi bir yerde bana göre kendi pozisyonunuzu belirleyin. Çatışmayla aranızdaki mesafeye olduğu kadar vücut dilinize de dikkat edin” deyin. İpuçları: Çatışmanın farklı şekilde algılanması sonucu pozisyonlardaki değişikliklerle ilgili görsel bir resim elde edebilmek amacıyla bu faaliyeti iki kez yapın, biri oturumun başlangıcına yakın ve birini de sonunda tekrarlayın.

Tartışma Soruları

1. Bulduğunuz pozisyonda olma nedenlerinden bazıları nelerdir?
2. Bulduğunuz yer ilk reaksiyonunuzu belirtiyorsa çatışma hakkında biraz düşünmek için zaman ayırdığınızda nerede duruyor olabilirsiniz?
3. Hareket etmenize neden olabilecek unsurlardan bazıları nelerdir?
4. Reaksiyonlarımız çatışma sürecini nasıl etkileyebilir?

²³ Büyük Çatışmaları Çözümleme Oyunları Kitabı: İletişim, Güven ve İşbirliğini Geliştirmeye Yönelik Hızlı ve Etkili Faaliyetler, Mary Scannell, 2010 The McGraw-Hill Companies, Inc. tarafından.

www.new-d.eu

Jugend am Werk Steiermark GmbH | Avusturya
Koordinator
robert.schuen@jaw.or.at

Oscar-Tietz-Schule (OSZ Handel II) | Almanya
livadiotis@osz-handel-2.cidsnet.de

Fritid & Samfund | Danimarka
hartje@fritid-samfund.dk

Meath Partnership | İrlanda
jennifer.land@meathpartnership.ie

FormAzione Co&So Network | İtalya
giorio@formazione.net

Gospodarska zbornica Slovenije | Slovenya
mojca.umek@gzs.si

EGECEP | Türkiye
eminbakay@gmail.com

E.N.T.E.R. GmbH | Avusturya
daniela.maresch@enter-network.eu

Erasmus+

Bu proje Avrupa Komisyonu'ndan alınan destekle finanse edilmiştir. Bu yayın [bildiri] sadece yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve burada yer alan herhangi bir bilginin kullanılması ile ilgili olarak Komisyon sorumlu tutulamaz.